

Sesida dals

21 d'october 2019

Communità ils

24 d'october 2019

Protocol nr.

781

Incumbensa Locher Benguerel

concernent la revisiun dal concept per scolas en alloschis collectivs

Resposta da la regenza

Per la regenza èsi impurtant da menziunar che las scolas en ils centers collectivs èn scolas popularas tenor la lescha davart las scolas popularas dal chantun Grischun (lescha da scola; DG 421.000). Ellas n'èn pia naginas scolas da dimora e naginas scolas spezialas. L'instrucziun sa basa sin il Plan d'instrucziun 21 Grischun (PI21 GR). La collavuraziun da las persunas d'instrucziun cun ils geniturs è fitg ferma e sa preschenta savens sco gronda sfida. Uschè ditg ch'ils uffants frequentan la scola populara en in center collectiv, pon las persunas d'instrucziun influenzar l'educaziun e la tgira dals geniturs. Quai è da gronda impurtanza per il svilup dals uffants. La regenza constatescha ultra da quai che las persunas d'instrucziun da las scolas popularas en ils alloschis collectivs han la medema scolaziun sco las persunas d'instrucziun en las scolas regularas. Plinavant frequentan ellas ina furmaziun supplementara specifica tant davart co ir enturn cun uffants traumatisads sco er davart co ir enturn cun geniturs d'auters circuls culturals, uschia ch'i vegn garantida ina instrucziun individualisanta d'alta qualitad. Il bainstar da l'uffant stat en il center.

Tar il punct a): Sco ch'i vegn menziunà en l'incumbensa sezza, èsi raschunaivel da cumenzar en la scola d'in alloschi collectiv per arrivar cun quità e per emprender la lingua. Suentur lur entrada en Svizra ston las scolaras ed ils scolars savens emprender e sviluppar abilitads ed inschigns fundamentals ch'èn indispensabels per absolver la scola e per pratitgar ina professiun cun success. Questas basas pon vegnir cuntanschidas pli sistematicamain en las scolas popularas dals centers collectivs che en las classas bler pli grondas da la scola populara. La finamira è quella da disar ils uffants vi da las reglas da cumportament e vi dal mintgadi (da scola) en Svizra. Cun l'instrucziun en scola che tegna quint individualmain – sin basa dal PI21 GR – da las abilitads existentas sco er da las fermezzas da mintga singula scolara e da mintga singul scolar, po vegnir cuntanschida l'admissiun la meglra pussaivla a las structurass regularas. Per pudair concepir questa midada en moda pli transparenta e per pudair far eventualas optimaziuns è la regenza pronta da precisar las modalitads d'admissiun.

Tar il punct b): Tenor la lescha da scola è la scolina facultativa. L'instituziun ch'è responsabla per la scola po fixar che uffants da lingua estra stoppian frequentar obligatoricamain la scolina (art. 7 al. 3 da la lescha da scola). Tenor il concept per manar scolas en alloschis collectivs dals 28 d'avust 2018 èn ils uffants che vivan en ils alloschis collectivs e che han cumplenì 5 onns fin ils 31 da december obligads d'ir a scolina. Sche l'instituziun responsabla per la scola d'ina scola regulara declera percenter che la frequentaziun da la scolina na saja betg obligatoria e sche las persunas responsablas per l'educaziun na tramettan pia betg lur uffants a scolina, pegiurass quai la situaziun dals uffants en alloschis collectivs.

Tar il punct c): Dal dretg fundamental sin furmaziun vegni tegnì quint gia oz en las scolas popularas dals alloschis collectivs, ch'èn renconuschidas e controlladas dal DECA. Quest punct vegn er suttastritgà en l'introducziun dal concept. En quai che riguarda la scola na vegni betg differenzià tranter uffants ch'èn en proceduras d'asil

currentas e tals ch'èn admess provisoricamain. Tenor l'inspecturat da scola na vegnan alura er betg fatgas differenzas tenor il status da dimora, damai che tut las scholaras ed ils scholars en las scolas dals alloschis collectivs vegnan promovids da medema maniera.

Tar il punct d): La promoziun da scholaras e scholars da lingua estra en furma da leziuns da tudestg supplementaras vegn sustegnida dal chantun cun ina contribuziun adequata dad 85 francs. Las instituziuns responsablas per la scola pon uschia sustegnair bain las scholaras ed ils scholars da lingua estra senza custs supplementars pli gronds. La gronda part da las personas d'instrucziun ha ina scolaziun supplementara per questa promoziun. Tenor l'experientscha èn las scholaras ed ils scholars da las scolas dals alloschis collectivs preparads bain per midar en la scola regulara. L'instrucziun da promoziun per scholaras e scholars da lingua estra po pia vegnir realisada en il rom da las mesiras da la lescha da scola.

Tar il punct e): Actualmain sa differenzieschan las cundiziuns d'engaschament da las personas d'instrucziun en las scolas popularas dals centers collectivs da quellas da las personas d'instrucziun da las scolas regularas. La regenza è pronta d'examinar in'adattaziun e da proponer al cussegl grond – en il rom da la missiva tar il preventiv – da deliberar ils meds finansials correspundents.

Tar il punct f): La promoziun individuala dal singul uffant stat en il center er en las scolas popularas dals centers collectivs. Uschia han er las scholaras ed ils scholars cun in basegn spezial da promoziun en las scolas popularas dals alloschis collectivs, sco quellas e quels en las scolas regularas, il dretg da mesiras e da scleriments da la pedagogia speziala realisads dals posts spezialisads renconuschids dal departament. L'instituziun responsabla per la scola garantisce las mesiras simplas, il chantun las mesiras pretensiusas da la pedagogia speziala. Las classas en las scolas dals alloschis collectivs èn per part pitschnas (ca. 14 scholaras e scholars), e gia oz vegnan singulas partiziuns instruidas en furma da teamteaching. La decisiun, schebain ina classe vegn instruida en furma da teamteaching, è ina mesira che vegn prendida sin il plaun d'instrucziun ed è chausa da la direcziun da la scola en collavuraziun cun las personas d'instrucziun. Quai è er uschia en la scola regulara.

Sa basond sin questas explicaziuns propona la regenza al cussegl grond da midar questa incumbensa areguard ils puncts a) ed e) sco suonda:

Punct a): La regenza examinescha la midada en la scola regulara, en spezial ston vegnir precisads ils criteris d'admissiun.

Punct e): La regenza procura per l'adattaziun da las cundiziuns d'engaschament da las personas d'instrucziun en las scolas popularas dals alloschis collectivs a las prescripziuns legalas da la lescha da scola, cun mantegnair las 42 emnas da scola fixadas en il concept da scola. Suenter l'adattaziun dal concept incumbensescha la regenza l'inspecturat da scola d'evaluar la realisaziun da quest concept durant l'onn da scola 2021/2022 e da preschentar in rapport correspondent.

Areguard ils puncts b), c), d) ed f) propona la regenza da refusar l'incumbensa.

En num da la Regenza

Il president:

Il chancelier:

Dr. Jon Domenic Parolini

Daniel Spadin